ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 01.02.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

13

NARIADENIE VLÁDY
Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

z 20. decembra 1990,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na vykonanie Zákonníka práce (ďalej len „zákonník“) nariaďuje:

Čl. I

Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce, sa mení a dopĺňa takto:

1. § 3 ods. 3 písm. a) a c) znie:

   „a) absolventmi stredných a vysokých škôl, odborných učilíšť a učilíšť vstupujúcimi do pracovného pomeru na prácu zodpovedajúcu ich kvalifikácii; absolventom sa rozumie pracovník, ktorého celková doba zamestnania v pracovnom alebo obdobnom pomere nedosiahla po úspešnom ukončení štúdia (prípravy) dva roky, pričom sa do tejto doby nezapočítava doba vojenskej základnej (náhradnej) služby a civilnej služby nahrádzajúcej túto službu, doba materskej a ďalšej materskej dovolenky a doba, po ktorú organizácia podľa § 127 ods. 2 zákonníka ospravedlnila neprítomnosť muža v práci, pretože mu prislúchal rodičovský príspevok,

   c) občanmi, ktorých je organizácia podľa osobitného predpisu povinná prijať do pracovného pomeru.“.

2. V § 5 ods. 1 v druhej vete sa za slovo „nemôžu“ vkladá slovo „voči“ a slová „ukladať kárne opatrenia a“ sa vypúšťajú.

3. § 7 včítane nadpisu sa vypúšťa.

4. V § 8 ods. 2 písm. b) sa slová „nepresahujúci súvisle sedem kalendárnych dní“ nahrádzajú slovami „kratší než jeden mesiac“, písmeno c) sa vypúšťa a v písmene g) sa za slová „dojednaného medzi občanmi“ pripájajú slová na „poskytovanie služieb pre osobnú potrebu (§ 269 ods. 1 zákonníka)“.

   Doterajšie písmená d) až h) sa označujú ako písmená c) až g).

5. V § 8 ods. 4 sa slová „výrobnému družstvu alebo k jednotnému roľníckemu družstvu“ nahrádzajú slovami „družstvu, kde súčasťou členstva je tiež pracovný vzťah“.

6. V § 9 ods. 1 a 2 sa slová „výrobnému družstvu alebo k jednotnému roľníckemu družstvu“ nahrádzajú slovami „družstvu, kde súčasťou členstva je tiež pracovný vzťah“.

7. Nadpis nad § 10, § 10 a 11 včítane nadpisu sa vypúšťajú.

8. Nadpis pod § 12 znie:

„Nepretržitý odpočinok medzi dvoma smenami“.

9. § 12 ods. 1 sa vypúšťa a zrušuje sa číslovanie odsekov.
10. V § 19 ods. 2 v prvej vete sa slová „kráti organizácia pracovníkovi dovolenku“ nahrádzajú slovami „môže organizácia pracovníkovi krátiť dovolenku“.
11. V § 19 ods. 5 sa slovo „krátia“ nahrádza slovami „môžu krátiť“.
12. V § 21 ods. 3 sa slovo „materského“ nahrádza slovom „rodičovského“.
13. § 22 ods. 2 znie:

„(2) Výkonom verejnej funkcie sa rozumie napríklad výkon povinností vyplývajúcich z funkcie poslanca Federálneho zhromaždenia, Českej národnej rady, Slovenskej národnej rady a sudcu z ľudu.“.

14. V § 22 ods. 3 sa vypúšťajú slová „národnom výbore alebo v jeho zariadení“ a za slová „štátnom orgáne“ sa vkladajú slová „alebo orgáne obce,“.
15. V § 23 sa vypúšťajú slová „priamo národný výbor“ a za slová „štátny orgán“ sa vkladajú slová „alebo orgán obce,“.
16. § 24 ods. 2 znie:

„(2) Za čas zameškaný účasťou na konaní súdu, iného štátneho orgánu alebo orgánu obce, neprislúcha pracovníkovi náhrada mzdy od organizácie, ani od tohto orgánu, ak šlo o konanie výhradne v jeho osobnom záujme alebo ak dal naň pracovník sám podnet svojím zavinením.“.

17. Za § 24 sa vkladá nový § 24a, ktorý znie:

„§ 24a

(1) Pri krátkodobom uvoľnení pracovníka pre prekážky v práci z dôvodu všeobecného záujmu je organizácia, pre ktorú bol pracovník v čase krátkodobého uvoľnenia činný, prípadne z ktorej podnetu alebo v ktorej záujme bol uvoľnený, povinná uhradiť organizácii, v ktorej bol pracovník v čase uvoľnenia v pracovnom pomere, náhradu mzdy za dobu uvoľnenia, pokiaľ sa organizácie nedohodli na upustení od úhrady, prípadne pokiaľ zákon neustanovuje inak.

(2) Uhrádza sa náhrada mzdy za čas nevyhnutne potrebného pracovného voľna, ktorú uvoľňujúca organizácia poskytla pracovníkovi podľa právneho predpisu;[6]) neuhrádza sa náhrada mzdy poskytnutá podľa kolektívnej zmluvy nad rozsah ustanovený právnym predpisom.[7])

(3) Neuhrádza sa náhrada mzdy poskytnutá pri výkone činnosti sudcu z ľudu, pri odbere krvi a pri aferéze, pri odbere ďalších biologických materiálov a pri činnosti bezprostredne súvisiacej s plnením úloh organizácie, v ktorej je pracovník v pracovnom pomere.

18. Nadpis nad § 25 znie:

„Služba v ozbrojených silách a civilná služba“.

19. V § 26 ods. 1 sa za slová „na službu v ozbrojených silách“ vkladajú slová „alebo do civilnej služby“.
20. V § 26 ods. 2 sa v prvej vete za slová „službu v ozbrojených silách“ vkladajú slová „alebo civilnú službu“.
21. V § 26 ods. 3 sa za slová „služby v ozbrojených silách“ vkladajú slová „alebo z civilnej služby“.
22. V § 26 ods. 5 sa v prvej vete za slová „služby v ozbrojených silách“ vkladajú slová „alebo civilnej služby“.

23. V § 27 ods. 1 sa za slová „vojenskej základnej (náhradnej) služby“ vkladajú slová „a pri výkone civilnej služby namiesto vojenského cvičenia“.

24. § 28 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Pracovníkovi, ktorý je povinný podľa osobitného predpisu[8]) pokračovať v predaji základných potravín, je organizácia, v ktorej je dosiaľ v pracovnom pomere, povinná na tento účel poskytnúť nevyhnutné pracovné voľno bez náhrady mzdy, najdlhšie však po dobu troch mesiacov.“.

25. § 29 ods. 1 znie:

„(1) Náhradu mzdy vo výške priemerného zárobku za čas zameškaný pre dôležitú osobnú prekážku v práci uvedenú v prílohe tohto nariadenia poskytuje organizácia pracovníkovi v prípadoch, v rozsahu a za podmienok ustanovených v tejto prílohe; domáckym pracovníkom ju poskytne len v prípadoch, v rozsahu a za podmienok ustanovených v bodoch č. 4, 5 a 6 tejto prílohy.“.

26. V § 30 ods. 2 druhá veta znie: „Ak pracovník má nárok na pracovné voľno bez náhrady mzdy, je organizácia povinná mu umožniť nadpracovanie zameškaného času, pokiaľ tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody.“.

27. V § 30 ods. 3 sa za slová „vojenskej základnej (náhradnej) služby“ vkladajú slová „alebo civilnej služby“.

28. V § 37 ods. 4 sa v druhej vete slová „ideovej a odbornej pripravenosti pracovníkov" nahrádzajú slovami „ich odbornej pripravenosti“.

29. V § 39 ods. 1 sa slová „alebo osobitného odborného učilišťa“ nahrádzajú slovami „odborného učilišťa alebo učilišťa“.

30. V § 39 ods. 2 sa za slová „základných škôl“ vkladajú slová „základných umeleckých škôl“ a slová „národný výbor, ktorý školu alebo školské zariadenie“ sa nahrádzajú slovami „príslušná škola, prípadne orgán, ktorý školu“.

31. § 39 ods. 3 znie:

„(3) Za škodu, ktorá vznikla žiakom stredných škôl alebo odborných učilíšť a učilíšť, pri teoretickom vyučovaní, pri praktickom vyučovaní, pri výchove mimo vyučovania a pri výchove žiakov v školských zariadeniach alebo v priamej súvislosti s nimi zodpovedá

a) žiakom stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť, ktoré sú vnútornou organizačnou jednotkou organizácie, príslušná organizácia,

b) žiakom stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť, ktoré sú právnickými osobami, príslušné učilište; za škodu, ku ktorej došlo v stredisku praktického vyučovania, ktoré je právnickou osobou, príslušné stredisko,

c) žiakom gymnázií a stredných odborných škôl, pokiaľ ku škode došlo pri teoretickom vyučovaní, pri praktickom vyučovaní v škole, pri výchove mimo vyučovania alebo v priamej súvislosti s nimi, príslušná škola; pokiaľ ku škode došlo pri praktickom vyučovaní v organizácii alebo v priamej súvislosti s ním, tá organizácia, v ktorej sa vyučovanie uskutočňovalo.“.

32. V § 41 ods. 2 sa v prvej vete slová „národného výboru“ nahrádzajú slovami „orgánu štátnej správy alebo orgánu obce“ a v druhej vete sa slová „národný výbor.“ nahrádzajú slovami „orgán štátnej správy alebo orgán obce, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak.“.

33. V § 41 ods. 3 sa v prvej vete slová „národným výborom“ nahrádzajú slovom „obcou“ a v závere tejto vety sa vypúšťa slovo „jednotnom“.

34. V § 41 ods. 5 sa slová „Československej socialistickej republiky“ nahrádzajú slovami „Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“.

35. V § 45 sa vypúšťa druhá veta.

36. V § 47 ods. 2 sa slová „osobitnom odbornom učilišti“ nahrádzajú slovami „odbornom učilišti, učilišti“.

37. § 50 písm. a) znie:

„a) príležitostné komparzové a príležitostné pomocné manuálne práce pre film, televíziu a rozhlas,“.

38. V § 51 písm. b) sa slová „národným výborom na realizáciu volebných programov Národného frontu na zveľaďovanie miest a“ nahrádzajú slovami „obcami na zveľaďovanie“.

39. Nadpis nad § 52 a § 52 až 54 sa vypúšťajú.

40. V § 55 ods. 2 sa za slová „vojenskej základnej (náhradnej) služby“ vkladajú slová „,civilnej služby namiesto tejto služby“.

41. Príloha nariadenia vlády ČSSR č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce, včítane nadpisu znie:

„DÔLEŽITÉ OSOBNÉ PREKÁŽKY V PRÁCI, PRI KTORÝCH SA POSKYTUJE PRACOVNÉ VOĽNO

Organizácia je povinná poskytnúť pracovníkovi pracovné voľno v prípadoch, za podmienok a v ďalej uvedenom rozsahu:

1. Vyšetrenie alebo ošetrenie pracovníka v zdravotníckom zariadení
Pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, pokiaľ vyšetrenie alebo ošetrenie nebolo možné vykonať mimo pracovného času.

2. Narodenie dieťaťa manželke (družke) pracovníka Pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas na prevoz manželky (družky) do zdravotníckeho zariadenia a späť.

3. Sprevádzanie

a) rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia na vyšetrenie alebo ošetrenie pri náhlom ochorení alebo úraze a na vopred určené vyšetrenie, ošetrenie alebo liečenie. Pracovné voľno sa poskytne len jednému z rodinných príslušníkov, a to s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na jeden deň, ak bolo sprevádzanie nevyhnutné a uvedené úkony nebolo možno vykonať mimo pracovného času. Ak má pracovník nárok na podporu pri ošetrovaní člena rodiny z nemocenského poistenia (zabezpečenia), neprislúcha mu náhrada mzdy;

b) zdravotne postihnutého dieťaťa do zariadenia sociálnej starostlivosti alebo do internátnej špeciálnej školy. Pracovné voľno sa poskytne len jednému z rodinných príslušníkov, a to s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na šesť pracovných dní v kalendárnom roku.

4. Úmrtie rodinného príslušníka
Pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytne na

a) dva dni pri úmrtí manžela, druha alebo dieťaťa a na ďalší deň na účasť na pohrebe týchto osôb,

b) jeden deň na účasť na pohrebe rodiča a súrodenca pracovníka, rodiča a súrodenca jeho manžela, ako aj manžela súrodenca pracovníka, a na ďalší deň, ak pracovník obstaráva pohreb týchto osôb,

c) nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden deň, na účasť na pohrebe prarodiča alebo vnuka pracovníka alebo prarodiča jeho manžela alebo inej osoby, ktorá síce nepatrí k uvedeným najbližším príbuzným, ale žila s pracovníkom v čase úmrtia v spoločnej domácnosti, a na ďalší deň, ak pracovník obstaráva pohreb týchto osôb.

5. Vlastná svadba, svadba detí a rodičov
Pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytne na dva dni na vlastnú svadbu, z toho jeden deň na účasť na svadobnom obrade. Pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytne na jeden deň na účasť na svadobnom obrade pri svadbe dieťaťa a v rovnakom rozsahu sa poskytne pracovné voľno bez náhrady mzdy pri svadbe rodiča.

6. Presťahovanie pracovníka, ktorý má vlastné bytové zariadenie
   Pracovné voľno bez náhrady mzdy sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden deň pri sťahovaní v tej istej obci a pri sťahovaní do inej obce najviac na dva dni; ak ide o sťahovanie v záujme organizácie, poskytne sa pracovné voľno s náhradou mzdy.
7. Nepredvídané prerušenie premávky alebo meškanie hromadných dopravných prostriedkov
   Pracovné voľno bez náhrady sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, ak nemohol pracovník dosiahnuť miesto pracoviska iným primeraným spôsobom.
8. Znemožnenie cesty do zamestnania z poveternostných dôvodov nehromadným dopravným prostriedkom, ktorý používa pracovník ťažko postihnutý na zdraví
   Pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytne pracovníkovi ťažko postihnutému na zdraví na nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden deň.
9. Vyhľadanie nového miesta pred skončením pracovného pomeru
   Pracovné voľno bez náhrady mzdy sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden poldeň v týždni, po dobu zodpovedajúcu výpovednej dobe (§ 45 ods. 1 zákonníka). V rovnakom rozsahu sa poskytne pracovné voľno s náhradou mzdy pri skončení pracovného pomeru výpoveďou danou organizáciou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 46 ods. 1 písm. a) až d) zákonníka. Pracovné voľno možno so súhlasom organizácie zlučovať.
10. Delegácia pracovníkov na pohreb spolupracovníka
    Pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas členom delegácie pracovníkov, ktorých určí príslušný odborový orgán po dohode s organizáciou.“.

Čl. II

Predseda vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásil úplné znenie nariadenia vlády č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných týmto nariadením a ustanovením zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 362/1990 Zb. o rozšírení okruhu vedúcich funkcií obsadzovaných vymenovaním.

Čl. III

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. februárom 1991.

Čalfa v. r.

6) § 124 ods. 2 a § 275 Zákonníka práce.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 235/1988 Zb. o zisťovaní a používaní priemerného zárobku.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 236/1988 Zb. o iných úkonoch vo všeobecnom záujme.

7) § 124 ods. 5 Zákonníka práce.

8) § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.